

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN KHOA THƯƠNG MẠI VÀ KINH TẾ QUỐC TẾ

Giáo trình điện tử **ĐỊNH MỨC KINH TẾ KỸ THUẬT- CƠ SỞ CỦA QUẢN TRỊ KINH DOANH**

Người biên soạn: PGS.TS. PHAN TỊ UYÊN

Chương I:

HỆ THỐNG ĐỊNH MỨC KINH TẾ KỸ THUẬT VÀ ĐỐI TƯỢNG, PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU MÔN HỌC

I. Khái quát về hệ thống định mức kinh tế - kỹ thuật và vai trò của nó trong quản trị sản xuất kinh doanh

II. Phân loại định mức kinh tế - kỹ thuật và tổ chức công tác định mức

III. Đối tượng và phương pháp nghiên cứu môn học

Chương I:

HỆ THỐNG ĐỊNH MỨC KINH TẾ KỸ THUẬT VÀ ĐỐI TƯỢNG, PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU MÔN HỌC

Khái quát về hệ thống định mức kinh tế - kỹ thuật và vai trò của nó trong quản trị sản xuất kinh doanh

Khái quát về hệ thống định mức kinh tế -
kỹ thuật

Vai trò của hệ thống định mức kinh tế - kỹ
thuật trong quản trị sản xuất - kinh doanh

Khái quát về hệ thống định mức kinh tế - kỹ thuật và vai trò của nó trong quản trị sản xuất kinh doanh

- **Khái quát về hệ thống định mức kinh tế - kỹ thuật**
  - - Bất kỳ nền sản xuất nào muốn tiến hành sản xuất ra sản phẩm đều phải có hao phí về ba yếu tố: sức lao động, tư liệu lao động và đối tượng lao động
  - - Lực lượng sản xuất của xã hội ngày càng phát triển, trình độ khoa học - công nghệ ngày càng được nâng cao, lưu thông hàng hóa ngày càng được mở rộng...thì trong quá trình quản trị sản xuất kinh doanh người ta đã đưa vào và áp dụng ngày càng rộng rãi những định mức kinh tế kỹ thuật nhằm tổ chức một cách khoa học quá trình sản xuất
  - - Toàn bộ các định mức kinh tế - kỹ thuật được sử dụng ở các doanh nghiệp, các cấp quản lý sản xuất hợp thành hệ thống định mức kinh tế - kỹ thuật của nền kinh tế quốc dân.

Khái quát về hệ thống định mức kinh tế - kỹ thuật và vai trò của nó trong quản trị sản xuất kinh doanh

- **Khái quát về hệ thống định mức kinh tế - kỹ thuật:**
- ***HỆ THỐNG ĐỊNH MỨC KINH TẾ - KỸ THUẬT***
- *I. Định mức tiêu dùng nguyên vật liệu*
- *II. Định mức tiêu dùng nhiên liệu, điện năng*
- *III. Định mức tiêu dùng các sản phẩm hóa chất*
- *IV. Định mức sử dụng máy móc thiết bị*
- *V. Tiêu chuẩn kỹ thuật sản phẩm*
- *VI. Quản lý chất lượng sản phẩm*
- *VII. Các quy định của chính phủ về việc sản xuất, lưu thông, tiêu dùng các sản phẩm*

Khái quát về hệ thống định mức kinh tế - kỹ thuật và vai trò của nó trong quản trị sản xuất kinh doanh

- **2. Vai trò của hệ thống định mức kinh tế - kỹ thuật trong quản trị sản xuất - kinh doanh**
- *Muốn đạt được mục đích kinh doanh , trong sản xuất kinh doanh phải xây dựng các định mức, các định chuẩn, các tiêu chuẩn chất lượng*
- *Việc xây dựng các định mức tiêu dùng nguyên vật liệu, việc xây dựng các tiêu chuẩn kinh tế - kỹ thuật... được coi là phương tiện có hiệu quả nhất để bảo đảm nâng cao chất lượng sản phẩm, bảo đảm sản xuất kinh doanh phát triển nhịp nhàng, cân đối và tiết kiệm.*
- *Nó vừa là chỉ tiêu, là yêu cầu nhiệm vụ của đơn vị sản xuất kinh doanh; vừa là các căn cứ để tổ chức sản xuất kinh doanh, vừa là mục tiêu cần phải đạt được trong sản xuất của từng người công nhân và của cả đơn vị.*

Khái quát về hệ thống định mức kinh tế - kỹ thuật và vai trò của nó trong quản trị sản xuất kinh doanh

- **2. Vai trò của hệ thống định mức kinh tế - kỹ thuật trong quản trị sản xuất - kinh doanh**
- Các chỉ tiêu, tiêu chuẩn, các yêu cầu kỹ thuật công nghệ ấy cũng là căn cứ để kiểm tra, để đánh giá kết quả và hiệu quả của sản xuất kinh doanh. Đó cũng chính là những tiêu chuẩn, chỉ tiêu đối với sản phẩm lưu thông trên thị trường
- Các định mức kinh tế kỹ thuật chẳng những là các căn cứ của công tác kế hoạch hóa hoạt động sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp mà còn là căn cứ kỹ thuật trong tổ chức sản xuất - tiêu dùng nguyên vật liệu và kiểm tra chất lượng sản phẩm
- việc áp dụng các định mức, các chỉ tiêu, các tiêu chuẩn kinh tế - kỹ thuật là một nội dung thiết yếu của tổ chức và quản lý sản xuất kinh doanh

Chương I:

HỆ THỐNG ĐỊNH MỨC KINH TẾ KỸ THUẬT VÀ ĐỐI TƯỢNG, PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU MÔN HỌC

II. Phân loại định mức kinh tế - kỹ thuật và tổ chức công tác định mức

1. Phân loại định mức kinh tế - kỹ thuật
2. Tổ chức công tác định mức kinh tế - kỹ thuật

II . Phân loại định mức kinh tế - kỹ thuật và tổ chức công tác định mức

• **1. Phân loại định mức kinh tế - kỹ thuật**

- Khái niệm: Phân loại định mức kinh tế - kỹ thuật là việc phân chia và sắp xếp các loại định mức kinh tế - kỹ thuật theo những tiêu thức nhất định nhằm phục vụ cho công tác tổ chức và quản lý định mức một cách khoa học trong các doanh nghiệp sản xuất kinh doanh, quản lý ngành và toàn nền kinh tế quốc dân.

II. Phân loại định mức kinh tế - kỹ thuật và tổ chức công tác định mức

• 1. Phân loại định mức kinh tế - kỹ thuật

Phân loại theo các tiêu thức:

- Theo nội dung kinh tế và kỹ thuật công nghệ
  - Định mức tiêu dùng nguyên vật liệu, định mức tiêu dùng nhiên liệu, điện năng, định mức tiêu dùng hóa chất.
  - Định mức sử dụng máy móc, thiết bị
  - Định mức lao động
  - Các tiêu chuẩn kinh tế - kỹ thuật đối với sản phẩm, đối với bao bì sản phẩm
  - Các tiêu chuẩn kinh tế - kỹ thuật áp dụng trong tổ chức và quản lý sản xuất kinh doanh
  - Các quy định có tính chất pháp luật

II. Phân loại định mức kinh tế - kỹ thuật và tổ chức công tác định mức

• 1. Phân loại định mức kinh tế - kỹ thuật

Phân loại theo các tiêu thức:

b. Theo phạm vi áp dụng của các định mức kinh tế kỹ thuật

- Định mức kinh tế - kỹ thuật áp dụng ở đơn vị sản xuất kinh doanh
- Định mức kinh tế - kỹ thuật áp dụng cho một ngành công nghiệp

Định mức kinh tế - kỹ thuật áp dụng trong toàn nền kinh tế quốc dân.

II. Phân loại định mức kinh tế - kỹ thuật và tổ chức công tác định mức

• 1. Phân loại định mức kinh tế - kỹ thuật

Phân loại theo các tiêu thức:

c. Theo mức độ chi tiết hoặc tổng hợp của các định mức kinh tế - kỹ thuật

- *Nhóm định mức kinh tế - kỹ thuật chi tiết, cụ thể*
- *Nhóm định mức kinh tế - kỹ thuật tổng hợp*

Ngoài ba cách phân loại trên, người ta còn phân loại các định mức kinh tế - kỹ thuật theo một số tiêu thức khác như theo thời gian áp dụng: tháng, quý, năm hoặc dài hạn; mức thực tế (thực chi) hay mức hiện hành (định mức)...

II. Phân loại định mức kinh tế - kỹ thuật và tổ chức công tác định mức

- **2. Tổ chức công tác định mức kinh tế - kỹ thuật**
- *Công tác định mức kinh tế - kỹ thuật bao gồm việc xây dựng các định mức, xây dựng các tiêu chuẩn kinh tế - kỹ thuật, các chỉ tiêu cũng như các yêu cầu phải đạt được về mặt kỹ thuật, công nghệ, về kinh tế, về chất lượng sản phẩm, quy cách, mẫu mã, kiểu dáng, công suất, công dụng... sau đó, phải được cấp có thẩm quyền về kỹ thuật - kinh tế xét duyệt, ban hành và áp dụng vào thực tế sản xuất - kinh doanh*

II. Phân loại định mức kinh tế - kỹ thuật và tổ chức công tác định mức

- **2. Tổ chức công tác định mức kinh tế - kỹ thuật**
- Trước tiên, ở các doanh nghiệp sản xuất kinh doanh phải có bộ phận chuyên trách làm công tác định mức kinh tế kỹ thuật nằm trong phòng kỹ thuật công nghệ
- Thứ hai, ở các cơ quan quản lý cấp trên (ngành, nền kinh tế quốc dân) có các bộ phận quản lý và theo dõi tình hình thực hiện các định mức tiêu dùng nguyên vật liệu và các chỉ tiêu kinh tế - kỹ thuật.

Chương I:

HỆ THỐNG ĐỊNH MỨC KINH TẾ KỸ THUẬT VÀ ĐỐI TƯỢNG, PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU MÔN HỌC (tiếp)

III. Đối tượng và phương pháp nghiên cứu môn học

Đối tượng nghiên cứu của môn học

2. Nhiệm vụ nghiên cứu của môn học

3. Phương pháp nghiên cứu môn học

4. Kết cấu của môn học

III. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU MÔN HỌC

Đối tượng nghiên cứu của môn học

- Nghiên cứu những biểu hiện đặc thù của các quy luật kinh tế - kỹ thuật trong lĩnh vực tiêu dùng nguyên vật liệu, nhiên liệu, điện năng, tiêu chuẩn hóa sản phẩm và quản lý chất lượng sản phẩm ở doanh nghiệp sản xuất kinh doanh.
- Nghiên cứu về mặt lý luận cũng như thực tiễn về các phương pháp xây dựng mức, quản lý mức và các khả năng tổ chức quá trình tiêu dùng hợp lý nguyên vật liệu, phương hướng và biện pháp tiết kiệm vật tư, tính quy luật được quy định bởi trình độ tiêu dùng khác nhau, các phương pháp định mức tiêu dùng vật tư tiến bộ có tính đến sự tiến bộ khoa học công nghệ trong sản xuất kinh doanh.
- Nghiên cứu công tác tổ chức, quản lý mức trong các doanh nghiệp và đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước trong việc quản lý, sử dụng tiết kiệm các loại vật tư kỹ thuật.

III. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU MÔN HỌC

- **2. Nhiệm vụ nghiên cứu của môn học**
- a. Trang bị kiến thức cơ bản có hệ thống về định mức kinh tế kỹ thuật trong quản lý sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp. Giúp người học hiểu được bản chất kinh tế kỹ thuật của định mức kinh tế kỹ thuật và vai trò của nó trong quản trị kinh doanh.
- b. Giúp người học hiểu được phương pháp xây dựng các mức tiêu dùng nguyên nhiên vật liệu, các tiêu chuẩn hóa sản phẩm và quản lý chất lượng sản phẩm trong quản lý sản xuất kinh doanh của các doanh nghiệp.

III. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU MÔN HỌC

- **2. Nhiệm vụ nghiên cứu của môn học**

c. Nghiên cứu các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước thể hiện trong việc quản lý sử dụng tiết kiệm nguyên nhiên vật liệu, cũng như áp dụng các tiêu chuẩn kỹ thuật, chất lượng sản phẩm trong sản xuất kinh doanh và giới thiệu những kinh nghiệm tiên tiến tiết kiệm tiêu dùng nguyên vật liệu để không ngừng hoàn thiện các biện pháp giảm mức.

III. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU MÔN HỌC

3. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU MÔN HỌC

- a. Vận dụng phương pháp luận duy vật biện chứng, duy vật lịch sử của chủ nghĩa Mác - Lênin vào nghiên cứu một lĩnh vực kinh tế - kỹ thuật của quản trị kinh doanh. Phương pháp luận duy vật biện chứng và duy vật lịch sử
- b. Phương pháp học lý luận liên hệ với thực tế, học đi đôi với hành

III. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU MÔN HỌC

4. Kết cấu của môn học

cuu duong than cong. com

cuu duong than cong. com

NỘI DUNG CHÍNH

Phần I

Những vấn đề chung về định mức kinh tế - kỹ thuật trong quản trị kinh doanh

cuu duong than cong. com

Phần II

Hệ thống quản lý chất lượng và một số vấn đề cụ thể về định mức

cuu duong than cong. com

Phần I.

Những vấn đề chung về định mức kinh tế - kỹ thuật trong quản trị kinh doanh

Ch- ơng I: Hệ thống định mức kinh tế kỹ thuật và đối t- ơng, ph- ơng pháp nghiên cứu môn học

Ch- ơng II: Bản chất kinh tế và nhiệm vụ của định mức tiêu dùng nguyên vật liệu

Ch- ơng III: Hệ thống mức, tiêu chuẩn hao phí nguyên vật liệu

Ch- ơng IV: Thành phần và cơ cấu của mức tiêu dùng

Ch- ơng V: Ph- ơng pháp định mức tiêu dùng nguyên vật liệu

Ch- ơng VI: Tổ chức và quản lý công tác định mức ở doanh nghiệp

Phần II:

Hệ thống quản lý chất lượng và một số vấn đề cụ thể về định mức

Chương VII: Tiêu chuẩn hóa

Chương VIII: Quản lý chất lượng sản phẩm

cuuduongthancong.com

Chương IX: Quản lý chất lượng theo ISO - 9000

Chương X: Phương pháp định mức tiêu dùng vật liệu xây dựng và gỗ

cuuduongthancong.com

Chương XI: Phương pháp định mức tiêu dùng kim loại, điện năng và nhiên liệu lỏng

Phân II:

Hệ thống quản lý chất lượng và một số vấn đề cụ thể về định mức

Chương XII: Phương pháp định mức dự trữ hàng hóa và tối ưu hóa khối lượng, cơ cấu dự trữ

Chương XIII: Nhiệm vụ và phương pháp phân tích hiệu quả của các mức tiêu dùng và sử dụng nguyên vật liệu

Chương XIV: Phân tích hiệu quả áp dụng mức tiên tiến và các biện pháp tiết kiệm nguyên vật liệu

Chương XIV: Phân tích hiệu quả áp dụng mức tiên tiến và các biện pháp tiết kiệm nguyên vật liệu

CÂU HỎI ÔN TẬP VÀ THẢO LUẬN

1. Thế nào là định mức kinh tế kỹ thuật và hệ thống định mức kinh tế kỹ thuật?
2. Vai trò của hệ thống định mức kinh tế kỹ thuật trong quản trị sản xuất kinh doanh?
3. Trình bày cách phân loại định mức kinh tế kỹ thuật theo nội dung kinh tế và kỹ thuật công nghệ, theo phạm vi áp dụng và theo mức độ tổng hợp và chi tiết? Mối quan hệ các cách phân loại trên?
4. Trình bày đối tượng nghiên cứu của môn học.